

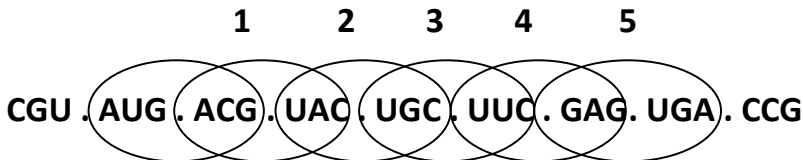
@zistkanoon2

تحليل و تشریح گزینه به گزینه زیست پیش دانشگاهی آزمون قلم چی 21 مهر

4-121

- 1- در یک ژن گسسته ، همواره یک اینترون بین دو اگزون وجود دارد. پس لزوماً آنزیم RNA پلیمراز ، باید ابتدا از روی یک اگزون رونویسی انجام دهد، نه اینترون .
- 2- ترجمه کدون آغاز در همان مرحله آغاز ترجمه صورت میگیرد.
- 3- پیوند هیدروژنی بین کدون و آنتی کدون ، تنها در مرحله ادامه میتواند شکسته شود ، آن هم در جایگاه A ریبوزوم ، برای اینکه tRNA فاقد آمینو اسید ، ریبوزوم را ترک کند.
- 4- رونویسی تمام ژن ها (چه در باکتری و چه در یوکاریوت) ، در مرحله سوم از مراحل رونویسی صورت میگیرد و ارتباطی با مراحل 1 و 2 ندارد.

1-122

حرکت چندم ریبوزوم:

برای حل این تیپ سوالات ، باید یک همچین الگویی بکشید.

نکات حل :

- 1- ابتدا دنبال کدون AUG باشید ، نه اولین کدون mRNA
- 2- توجه کنید که ریبوزوم برای گرفتن دو کدون اول ، (کدون آغاز و کدون بعد از آن) نیازی به انجام جا به جایی ندارد و اولین جا به جایی برای گرفتن کدون سوم است .
- 3- به لفظ دی پپتید و پلی پپتید ، توجه کنید.

@zistkanoon2

1- طبق الگوی کشیده شده، کاملاً قابل برداشت است.

2- UAC کدون سوم است، زمانی که در جایگاه A قرار میگیرد، آنتی کدون tRNA حامل سومین آمینواسید، با این کدون رابطه مکملی برقرار میکند. در این زمان، tRNA موجود در جایگاه P، دارای دو آمینواسید است. حال پیوند کوالانسی بین آمینواسید دوم و tRNA در جایگاه P شکسته میشود و این دی پپتید آزاد شده، با آمینواسید سوم که در جایگاه A است، پیوند پپتیدی برقرار میکند. پس برقراری پیوند پپتیدی در جایگاه A است.

3- در کل چنین آنتی کدونی وجود ندارد. چون کدون پایانی مثل UGA، آنتی کدون مکمل ندارد.

4- همانطور که در الگو مشخص کردیم، زمانی که کدون UUC در جایگاه A است، کدون UGC در جایگاه P قرار دارد.

3-123

1- این توالی در صورتی که توالی کدون باشد، نمیتواند درون جایگاه P قرار بگیرد. در غیر این صورت، هم میتواند به عنوان آنتی کدون وارد این جایگاه شود و هم قسمتی از tRNA باشد.

2- ابتدا tRNA آغازگر وارد جایگاه P میشود، و سپس قسمت بزرگ ریبوزوم به مجموعه قبل (قسمت کوچک ریبوزوم و mRNA و tRNA آغازگر) اضافه میشود و ساختار ریبوزوم تکمیل میشود.

3- در مرحله ادامه، تشکیل پیوند پپتیدی به واسطه آنزیم rRNA درون جایگاه A صورت میگیرد.

4- منظور از جایگاه آمینواسید، جایگاه A است. در مرحله پایان، زمانی که عامل پایان ترجمه که یک پروتئین است درون جایگاه A قرار میگیرد، آنزیمی را فعال میکند تا پیوند کوالانسی بین tRNA و پلی پپتید را بشکند.

@zistkanoon2

2-124

منظور از ماده ای که کپک جهش نیافته هم نمیتواند بسازد، ماده از مواد محیط کشت حداقل است که در کل، آن موجود در حالت طبیعی قادر به ساخت آن نیست. و موادی که در محیط کشت غنی شده استفاده میشود، موادی هستند که جاندار به طور طبیعی قادر به ساخت آنها است.

1- کپک ها هتروتروفند و از موادی مانند شکر که نوعی دی ساکارید است استفاده میکنند و به گلوکز مورد نیاز خود تبدیل میکنند. برای این کار، باید آنزیم های تجزیه کننده این دی ساکارید را داشته باشند.

2- ویتامین بیوتین، جزو مواد حداقل این قارچ است و آنزیم سازنده آن را ندارد.

3 و 4- تیامین و نوکلئیک اسید، جزو مواد محیط کشت غنی شده بود و سلول سالم این جاندار، قادر به ساختش است.

3-125

1- یعنی ترجمه شدن دومین رمز mRNA

2- بعد از ترجمه شدن اولین رمز، ساختار ریبوزوم تکمیل میشود.

3- بعد از اتصال mRNA به بخش کوچک ریبوزوم صورت میگیرد و اولین رمز mRNA ترجمه میشود.

4- این آمینواسید پیشتر ساخته شده و به tRNA مربوطه متصل شده قبلا و سپس مجموعه tRNA و آمینواسید متصل به آن، وارد جایگاه P میشود.

با این اوصاف، ترجمه نخستین کدون، زودتر از باقی رخ میدهد.

3-126

1- همواره mRNA اولیه در یوکاریوت ها، تغییراتی دارد و پس از بلوغ وارد سیتوپلاسم میشود ولی در اغلب آنها، این تغییر، کوتاه شدن است.

@zistkanoon2

2- rRNA درون هستک (توده ای از رشته ها و دانه ها) ساخته میشود ، نه همه ی انواع RNA

3- هر RNA ای که بخواهد ساخته شود ، چه در یوکاریوت و چه در پروکاریوت ، نیازمند آنزیم RNA پلیمراز است.

4- فقط برای tRNA تصدق میکند؛ البته این پیوند های هیدروژنی ، حاصل پیچ و تاب خوردن و برقرار شدن رابطه مکملی بین باز های آلی همان یک رشته است و این بدین معنا نیست که tRNA دو رشته ای شده.

3-127

1- در مرحله پایان ، هیچ پیوند هیدروژنی برقرار نمیشود چون آنتی کدونی مکمل کدون پایان وجود ندارد.

2- در این مرحله ، هیچ پیوند پپتیدی ای برقرار نمیشود. در مرحله ادامه ، آخرین پیوند پپتیدی برقرار شده

3- در مرحله آغاز ، همانند مرحله پایان ، tRNA ای وارد جایگاه A نمیشود .

4- ...جایگاه P

1-128

1- در مرحله سوم ، ابتدا پیوند هیدروژنی تشکیل میشود و سپس پیوند کوالانسی ، توسط RNA پلیمراز برقرار میشود.

2- در هر دو پیوند هیدروژنی بین دو رشته DNA شکسته میشود.

3- در هر دو شکستن پیوند هیدروژنی دیده میشود.

4- در این مرحله ، ابتدا اولین پیوند پپتیدی برقرار میشود ، سپس tRNA که دستش خالی میشود ، جایگاه P را ترک میکند.

@zistkanoon2

3-129

آلبومین ، نوعی پروتئین ذخیره ای است که در سفیده تخم مرغ ، یافت میشود. اولین قدم برای ساخت هر نوع پروئینی ، رونویسی است که توسط آنزیم RNA پلیمراز صورت میگیرد.

1 و 2- این آنزیم ، ایجاد کننده پیوند فسفودی استر بین ریبو نوکلئوتید هاست. نه برقرار کننده پیوند پپتیدی بین آمینواسید ها (20 نوع مونومرند)

3- این آنزیم ، یکی از رشته های DNA را الگو قرار میدهد و از روی آن رونویسی میکند.

4- این آنزیم ، مانند سایر آنزیم های پروتئینی ، درون سیتوپلاسم ترجمه و تولید میشوند ولی برای انجام وظیفه ، باید وارد هسته شوند و از روی ماده ژنتیک رونویسی کنند.

3-130

1- ... توسط RNA پلیمراز 2 یا 3

2- هر آمینواسید ، وابسته به نوع آنتی کدونی که دارد ، تنها یک نوع آمینو اسید را میتواند شناسایی و حمل کند.

3- بر روی تمام mRNA های موجود در هسته ، باید تغییراتی صورت بگیرد (که اغلب کوتاه شدن این RNA رخ میدهد) و بعد از بلوغ در این اندامک ، به سیتوپلاسم فرستاده شوند. پس تمام mRNA های موجود در سیتوپلاسم ، بالغ هستند.

4- هم بخش کوچک و هم بخش بزرگ ریبوزوم ، مخلوطی از rRNA و پروتئین است .

2-131

1- تعداد جا به جایی ریبوزوم ، برابر است با : تعداد پیوند پپتیدی (یکی کمتر از تعداد آمینواسید ها) / دو تا کمتر از تعداد کدون ها

@zistkanoon2

2- در هر دو جایگاه قرار میگیرد.

3- توالی AUG اولاً که لزوماً کدون نیست، ثانیاً لزوماً کدون آغاز نیست. به طور کلی، کدون AUG، رمز کننده آمینواسید متیونین است و اگر به عنوان اولین کدون وارد جایگاه P شود، لفظ کدون آغاز میگیرد و اگر در جاهای دیگر Mrna باشد، کدون آغاز نیست ولی رمز کننده متیونین هست.

4- کدون پایان وارد جایگاه P نمیشود. کدون آغاز هم وارد جایگاه A نمیشود.

3-132

1- فنیل آلانین نوعی آمینواسید است و میتواند در ساختار پروتئینی ریبوزوم مشاهده شود. فسفات هم در ساختار ریبونوکلئوتید rRNA مشاهده میشود.

2- ریبونوکلئوتید محتوی قند (کربوهیدرات) نیز هست و میتواند باز آلی یوراسیل داشته باشد.

3- RNA پلیمراز، نوعی آنزیم پروتئینی است و بخش RNA ای ندارد.

4- آنتی کدون آغازگر، RNA ای است. باز آلی، نیتروژن دار است و نوکلئوتید این رشته پلی نوکلئوتیدی، دارای فسفات است.

2-133

- غ؛ یک ژن، شامل قسمت راه انداز نیز میشود که میدانیم رونویسی نمیشود. در ضمن، DNA دو رشته

ای است و تنها از روی یک رشته ژن (رشته الگو) رونویسی صورت میگیرد.

- ص؛ یک ژن، توانایی رمز کردن چندین RNA از یک نوع را (توسط چندین RNA پلیمراز از یک نوع) به طور همزمان دارد؛ کما اینکه در ساختار پر مانند، این فرایند را دیدیم.

- ص؛ در کل ما 4 نوع RNA پلیمراز داریم: RNA پلیمراز 1، 2، 3 و پروکاریوتی. مورد اول، تولید کننده ی

rRNA است و این ماده قرار نیست ترجمه شود، پس کدون آغاز ندارد. RNA پلیمراز 2 و 3، کنار تولید

RNA های اصلی، قادرند RNA های کوچک نیز بسازند. RNA پلیمراز پروکاریوتی نیز سازنده هر 3 نوع

@zistkanoon2

RNA مورد نیاز باکتری است و میتواند هر یک از 3 نوع mRNA و tRNA و rRNA نیز تولید کند که دو مورد آخر ، ترجمه و به تبع ، کدون آغاز ندارند.

- غ ؛ در همانندسازی ، واحد پیش ساز ، DNA (دئوکسی ریبونوکلئوتید) است ولی در رونویسی ، واحد پیش ساز RNA (ریبونوکلئوتید) است . ولی از لحاظ مکمل بودن بازها ، اگر در رشته الگو ، باز آلی تیمین وجود داشته باشد ، چه در رونویسی و چه در همانند سازی ، باز آلی آدنین مکمل آن میشود.

3-134

1- جدا شدن آمینو اسید از tRNA هم در مرحله ادامه و هم در مرحله پایان میتواند رخ دهد.

2- در فرایند ترجمه ، تشکیل پیوند پپتیدی ، تنها در مرحله ادامه رخ میدهد.

3- تکمیل شدن ریبوزوم برای ادامه مسیر ترجمه (اتصال دو بخش کوچک و بزرگ ریبوزوم به هم) پس از ترجمه شدن اولین کدون آغاز و تنها در مرحله آغاز ترجمه رخ میدهد.

4- جدا شدن زنجیره پلی پپتیدی از tRNA با شکسته شدن پیوند کوالانسی همراه است و در جایگاه P رخ میدهد. این اتفاق ، هم میتواند در مرحله ادامه رخ دهد (که زنجیره از tRNA جدا شود و به تک آمینواسید متصل به tRNA

جایگاه A ، بپیوندد) و هم میتواند در مرحله پایان رخ دهد که ساخت زنجیره پلی پپتیدی تکمیل شده و عامل پایان ترجمه ، آنزیمی را فعال میکند تا پیوند کوالانسی بین نوکلئوتید آدنین دار از tRNA موجود در جایگاه P و آخرین آمینو اسید را قطع کند.

3-135

1- ممکن است جزو گروهی باشد که آنزیم 2 اشان مشکل دارد ولی در محیط کشت غنی شده با سیترولین قرار گرفته باشند و بتوانند آرژینین را بدین صورت تولید کنند.

2- مثلا اگر آنزیم 3 دارای ایراد باشد و نتواند آرژینین را از سیترولین بسازد ، دلیل بر این نیست که لزوما توانایی ساخت سیترولین را نیز نداشته است.

@zistkanoon2

3- ارنیتین ، توسط آنزیم 1 از پیش ماده X تولید میشود. اغلب آنزیم ها پروتئینی هستند و برای ساخت یک پروتئین ، به هر 3 نوع RNA نیاز است و برای ساخت این 3 نوع RNA به 3 نوع آنزیم RNA پلیمراز (با توجه به یوکاریوت بودن کپک ها) نیاز است.

4- ارنیتین ، یکی از موادی است که برای ساختش نیاز به آنزیم است و سلول میتواند نیازمند مواد دیگری برای ساخت توسط آنزیم باشد.

1-136

- غ ؛ برای پروکاریوت ها که هسته مشخص و سازمان یافته ندارند صدق نمیکند. ولی برای یوکاریوت ها صادق است.
- غ ؛ در هر دو فرایند رونویسی و همانندسازی ، تنها 2 نوع پیوند تشکیل میشود : هیدروژنی و فسفودی استر
- غ ؛ در فرایند همانندسازی ، از دئوکسی ریبونوکلئوتید استفاده میشود ، نه ریبونوکلئوتید
- غ ؛ فرایند رونویسی در نظر گرفته نشده.

2-137

- 1- (هر چند که من چندان لفظ بسپاره را برای این mRNA که در محیط آزمایشگاه و بدون DNA مادری ساخته شده و قاعدتا باید زنجیره کوچکی باشد را چندان متناسب نمیبینم ولی با رد گزینه میتوان به پاسخ صحیح رسید و مانعی ندارد) این mRNA تنها دارای نوکلئوتید U بود و یک نوع کدون رمز کننده فنیل آلانین را داشت.
- 2- ریبوزوم از ساختارهای ریز سلولی است و از دو زیر واحد غیر هم اندازه تشکیل شده ولی چون غشا ندارد ، لفظ اندامک برایش به کار برده نمیشود.
- 4- منظور از ماده نسبتا روان ، همان سیتوپلاسم (عصاره سلولی) است که در این آزمایش به کار برده شد.

@zistkanoon2

1-138

1- در همه انواع tRNA ها ، در یک انتها توالی CCA وجود دارد و آمینواسید به نوکلئوتید آدنین دار (در اصل به قند این نوکلئوتید متصل میشود و اگر در تستی گفته شود به باز آلی آدنین دار متصل میشود ، غلط است) متصل میشود.

2- برای ساخت این مولکول tRNA به یک ژن نیاز است . mRNA چند ژنی داریم ولی tRNA چند ژنی نه !

3- تنها در یک حلقه از این مولکول ، آنتی کدون داریم که با کدون ها جفت میشود.

4- این ها به عمل ترجمه کمک میکنند و mRNA را ترجمه میکنند ولی خودشان ترجمه نمیشوند.

2-139

1- در یوکاریوت ها ، ابتدا هم رونویسی از اینترون صورت میگیرد و هم اگزون. پس یک کدون هم میتواند از بخش اینترونی رونویسی شده باشد و هم اگزونی. البته باکتری ها هم مثال نقض این گزینه هستند ، چون اگزون و اینترون برایشان مطرح نیست.

2- هر کدون ، قطعا رمز کننده یک نوع آمینواسید است ولی یک آمینواسید ، میتواند توسط چند نوع کدون رمز شود.

3- کدون پایان ، اصلا ترجمه نمیشود.

4- در یوکاریوت ها ، محل ساخت کدون (mRNA) درون هسته و محل ترجمه در سیتوپلاسم است ولی در باکتری ، از آنجایی که هسته مشخص و سازمان یافته ای وجود ندارد ، هم ساخت کدون (رونویسی) و هم ترجمه در همان سیتوپلاسم رخ میدهد.

@zistkanoon2

2-140

- 1- مولکولی مانند mRNA واسطه ای بین DNA و پروتئین سازی است.
- 2- در یوکاریوتی مانند نوروسپورا کراسا ، هر ژن یا توسط RNA پلیمراز 1 یا 2 یا 3 رونویسی میشود و نمیتواند توسط دو یا چند نوع آنزیم RNA پلیمراز رونویسی شود.
- 3- این لفظ اغلب ، به خاطر کدون پایان آمده ؛ چون آنتی کدونی مکمل با خودش ندارد.
- 4- بر روی همه انواع mRNA های اولیه ، تغییراتی صورت میگیرد که در اغلب موارد کوتاه شدن رخ میدهد و در بعضی ، تغییرات دیگری صورت میگیرد.